i strog odgovor, u kome dokazuje da je nevin, a da je paša grije-šnik prema njemu, drugima i prema vjeri. U odgovoru se Šejh u svemu poziva na učenje Kur'ana i Hadisa.

Početak je toga odgovora:

بسمه سبحانه حامدا ومصليا قال تعالى وسيعلم الذين ظلموا الآية وقال عليه السلام من رأى مظلوماً فاستغاثه فلم يغثه ضرب فى قبره سبعون سوطا من النار .. سنك طرفندن كه بلغراد پاشا سبن رحم الله امرأ عرف قدره ولم يتجاوز طوره كلاميله مصدّر مكتوب كلوب وانا اقول وافوض امرى الى الله ان الله بصير بالعباد

Na kraju Šejh kaže da će prepis ovog pisma njegova odgovora paši biti upućen ulemi i dobrim ljudima Beograda, Jedrene, Istanbula, Meke i Medine. — Pismo završava riječima:

والسلام على من اتبع الهدى وترك الظلم والهوى خادم الفقراء محمد المعروف باوژيچه شيخى

U ovom prepisu nema datuma. Na drugom mjestu, pismo je datirano 3. rebiul-ahira 1151/2. IV 1748 (v. Omer Mušić, Poslanica Šejha Muhameda Užičanina beogradskom valiji Muhamed-paši, — Prilozi Orijentalnog instituta u Sarajevu, sv. II — 1951, str. 185).

Iz Karađoz-begove biblioteke.

1328. حقيقة الصلاة فى شرح مقدمة الصلاة 2946.

Komentar djelu *Muqaddimat aṣ-ṣalah* ili *Fiqh al-Kaidānī*. Napisao Ḥasan Kāfī al-Aqḥisārī (Pruščak), umro 1025/1616. Rad je završen 998/1589. i prikazan sultanu Muratu, sinu Selimovu, kako je to navedeno u uvodu. Osnovno djelo Kafija pripisuje Ibn Kemal-paši, i to na osnovu pričanja svoga učitelja Kara Yilan-efendije koji je duže vremena bio učenik i *mu'īd* Ibn Kemal-paše. On također u uvodu osnovni rad naziva: مختصر الصلاة, a na kraju komentara naziva ga: تلخيص الصلاة

ḤḪ II, 1802.

Početak:

الحمد لله الذى محّص قلوبنا بالايمان والاعتقادات وخصص نفوسنا بالصلاة وسائر العبادات

L. 46; 18,5 × 13,5. *Nasḫ*, jednostavan. U pisanju ima dosta grešaka. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Papir bijel, glat; povez poluplatneni.

Prepisao Muṣṭafa b. Durgut Sipāhī (čije je ime namjerno brisano), u utorak, početkom zul-kade 1168/1754.

(قد وقع الفراغ من تحرير هذه النسخة اللطيفة عن يد العبد الضعيف الراجى رحمة ربه اللطيف مصطفى بن درغت سپاهى .. فى وقت الصبح فى يوم صلى المباركة من اوائل ذى القعدة من تاريخ سنة ثمان وستون ! ومائة والف ..)

Na početku se nalaze bilješke na turskom i arapskom jeziku s područja fikha i hadisa. Na kraju su također slične bilješke, uz još neke sa područja arapskog jezika, gatanja i dr. U jednoj od njih, na listu 47, kaže se da je u neku tvrđavu (vjerovatno u Mostaru) ili u neki drugi naš grad, došao pehlivan Ali Kalfa i prikazivao mnoge vještine, 15. muharrema 1160/1748.

Na posljednjem listu je bilješka koja sadrži uputstvo za čin (sihir) sa »devet kamenčića iz rijeke« da se nekog (djevojku ili momka) zaludi u ljubavi. Na kraju bilješke daje se upozorenje da se to ipak ne čini, jer je *haram* to činiti.

Iz biblioteke Hasan-efendije Bojo-zade (v. pečat na nekoliko mjesta u rukopisu).

1329. ملتقى الابحر 776.

Djelo o fikhu. Napisao Ibrāhīm b. Muḥammad b. Ibrāhīm al-Ḥalebī, umro 956/1549. Djelo je rađeno i sabrano prema poznatim izvorima s ovog područja (*Muḫtaṣar al-Qudūrī, Muḫtār, al-Kanz, al-Wiqāya*) i napisano prilično sažeto, lakim stilom, pa je bilo vrlo popularno i dugo služilo kao priručnik i udžbenik fikha u medresama.

GAL II, 432; S II, 642.

Početak: الحمد لله الذى وفقنا للتفقه فى الدين

L. 177; 21 × 14. *Nasḫ* čitak, pisan u proredu. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Na l. 1b nalazi se jednostavan unvan. Stranice i rubovi obrubljeni su crvenom linijom; samo je prva stranica obrubljena još sa tri tanke crne i širokom zlatnom linijom. Po rubovima nekih listova ima komentara. Papir žućkast i bijel; povez kožni, popravljen.

Prepisao Muṣṭafa b. Muṣṭafa, 17. šabāna 1029/1619.

(قد وقع الفراغ من تسويد هذه النسخة الشريفة فى اليوم سبع عشر من شهر شعبان الشريف من يد العبد الضعيف مصطفى بن مصطفى .. سنة ١٠٢٩)

Na naslovnoj strani je lični pečat ranijeg vlasnika (es-Sejjid Ahmed), dvije bilješke s područja fikha i pečat Gazine biblioteke. Na kraju su zabilježeni dugovi nekih osoba i imena 18 učenika Ebu Hanifinih.

Iz biblioteke Ibrahim-efendije Zafranije.

1330. ISTO **3522.**

U rukopisu je zabilježen naslov kasnije: ملتقى الابحر

L. 115; 20 × 14,5. *Ta'līq*, pisan vještom rukom. Po rubovima mnogih listova ima komentara. Papir tamnobijel, deblji; mnogi listovi dohvaćeni su vlagom, ali pismo nije znatno oštećeno; povez polukožni, oštećen.

Prepisao Muḥammad b. Aḥmad, potomak velije (evlije) Hadži Bajrama (osnivača melamijskog reda, umro 833/1429) i kadija privremeno u mjestu Tunan — ? —, u utorak 9. rebiul-ahira 1044/1634.

(قد تم تحرير هذا الكتاب فى الضحوة الصغرى من يوم الثلثاء التاسع من شهر ربيع
الآخر لسنة اربع واربعين بعد الف على يد الفقير الى الله الغنى محمد بن احمد من نسل حاجى
بيرام ولى .. والقاضى بقضاء ثمان موقتا)

Na nutarnjoj strani prve korice nalaze se dva poučna stiha pjesnika i kadije Tulu'ije (iz X/XVI stoljeća) i fetve. Na prvom zaštitnom listu su također fetve i bilješke s područja fikha na turskom jeziku. Na naslovnoj stranici je sadržaj. Na kraju se nalazi bilješka pisana rukom prepisivača, u kojoj se kaže da je autor ovog djela umro u ponedjeljak — veče, 20. rebiul-ahira 955/1548, —, bez oznake izvora.

(توفى الشيخ المؤلف المرحوم ليلة الاثنين فى ليلة العشرين من آخر الربيعين سنة خمس
وخمسين وتسعمائة من الهجرة النبوية)

Na posljednjoj stranici je uputa o tom šta treba »učiti« onaj koga »dohvati« džin. Na nutarnjoj strani druge korice je kratka bilješka, u kojoj se kaže da je neko kupio ovaj rukopis za tri groša i deset para, te tumačenje pojma *istikamet*, ispravnost u vjeri.

1331. ISTO **3008.**

U rukopisu je kasnije zabilježen naslov: ملتقى الابحر. Primjerak je nepotpun s početka, za 90 listova.

L. 150; 14,5 × 10. *Nasḫ-ta'līq*, sitan, složen. Po rubovima listova, u prvoj polovini, ima komentara. Papir bijel, deblji; povez kožni, oštećen.

Prepisao Nūḥ b. Muḥammad, mjeseca džumadel-ahira 1046/1636.

(الحمد لله على التمام .. قد تم على يد كاتبه افقر عباد الله .. نوح بن محمد فى شهر
جمادى الآخر سنة ست واربعين والف)

Na prvom zaštitnom listu, koji je pokidan, nalazi se ime ranijeg vlasnika (Munla Ali-efendi), recept na turskom jeziku, te sadržaj. Na kraju je bilješka s područja fikha i također jedan recept.

Iz Šehdi-efendine biblioteke.

1332. Zbirka (مجموع), 3 **1237.**

L. 191; 19,5 × 11. *Ta'līq*, lijep, pisan vještom rukom, od različitih prepisivača. Papir tamnobijel i bijel; povez kožni, sa ornamentima na sredini korica.

1. L. 1—134. ISTO

U rukopisu je naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po marginama ima dosta lijepo i sitno pisanih komentara. Na kraju je prepisivač zabilježio datum smrti autora, isto kao gore.

2. L. 135—136. متن مختصر الفرائض للفنارى

Kratka uputa o diobi nasljedstva. Napisao Muḥammad b. Ḥamza al-Fanārī, umro 834/1431. To je prema rukopisu. Inače o ovom radu ne nalazimo spomena u izvorima koji su nam pristupačni. U rukopisu je naslov: متن مختصر فنارى للفرائض

Početak:

الحمد لله رب العالمين .. فهذه متن الفرائض المختصر المفيد للاب احوال ثلثه

3. L. 137—191. ملجأ القضاة عند تعارض البينات

Djelo o sudskom postupku u slučajevima kontradiktornih dokaza (svjedočanstava) pred sudom. Napisao Abū Muḥammad Gānim b. Muḥammad al-Bagdādī, umro 1030/1620. Postoje dvije verzije ovog djela: prva — kraća (v. 923,[3]) i druga — proširena i ispravljena. Ovo je druga verzija.

GAL II, 375; S. II, 502.

Početak:

سبحان من لا حجة اقوى من كلامه ولا معارض له فى احكامه .. وبعد فيقول الفقير الى
الله الغنى ابو محمد غانم بن محمد البغدادى هذه رسالة فى تعارض البينات

Prve dvije stranice obrubljene su sa dvije crvene i jednom zlatnom linijom. U vrhu prve stranice je jednostavan unvan. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom.

Prepis pod t. 1—2 dovršen je 1. šabana 1047/1637, kako se to vidi u bilješci na kraju pod t. 1.

(وقع الفراغ من تحرير هذه النسخة الشريفة فى غرة شعبان المعظم من شهور سنة سبع واربعين والف)

Prepis pod t. 3 je iz XVIII stoljeća.

Na početku sveska nalazi se sadržaj djela pod 1. 1, i to prvo u stihovima što ih je sastavio sam autor:

(فهرس الكتاب لمؤلفه المرحوم ابراهيم الحلبى :

عبادات نكاح ثم عتق

وأيمان حدود فالجهاد)

a zatim uobičajeni sadržaj, napisan crvenim mastilom. Oba sadržaja napisao je prepisivač. Na naslovnoj strani nalaze se lični pečati ranijih vlasnika i pečati Gazi Husrev-begove biblioteke. U ličnim pečatima mogu se pročitati imena: Muhamed Seid, Ibrahim, Muhamed b. Muzafer. Na kraju je bilješka s područja fikha na turskom jeziku, te vakufski pečati biblioteke.

1333. Zbirka (مجموع) , 2 **2024.**

1. L. 1—184. ISTO kao br. 1329.

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 184; 20,5 × 15. *Nasḫ*, krupniji, pisan širokim perom, mjestimice vokalizovan. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Po rubovima mnogih listova ima komentara. Papir tamnobijel, deblji; povez polukožni, oštećen.

Prepis dovršen 1051/1641.

(تم الكتاب سنة احدى وخمسين والف)

2. L. 184—187. باب شروط الصلاة

Kratka risala o namazu (v. br. 991,[3]).

Početak joj je ovdje:

الحمد لله الذى جعل الصلوة الخمس عماد الدين وقرة عين سيد العارفين والصلاة على حبيبه ارسله رحمة للعالمين .. باب شروط الصلاة وهى ثمانية

Naslovi su podvučeni crvenom crtom.

Prepisao isti prepisivač, kao gore, 1055/1645. (تم سنة ١٠٥٥)

Na početku je sadržaj i stih na turskom jeziku o namazu. Na naslovnoj stranici su bilješke s područja fikha, a isto tako i na kraju.

Iz biblioteke Fejzijje medrese.

1334. ISTO kao br. 1329. **1569.**

U rukopisu je zabilježen naslov kasnije: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 234; 19,5 × 11. *Ta'līq*, pisan vještom rukom. Listovi 12—20 dopisani su kasnije drugim, slabim rukopisom. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Prve dvije stranice obrubljene su sa tri tanke crne i širokom zlatnom linijom. Po marginama listova ima dosta sitno pisanih komentara. Papir tamnobijel; mnogi listovi su dohvaćeni, a neki i oštećeni vlagom; povez polukožni.

Prepisao Idrīs b. aš-Šayḫ ..., u Istanbulu, u kući merhum Muharem-efendije, u Murad-beg Atik ulici, mjeseca rebiul-evela 1054/1644.

(تم الكتاب بعون الملك الوهاب عن يد العبد الضعيف ادريس بن الشيخ .. فى وقت العصر من شهر ربيع الاول سنة اربع وخمسين والف فى قسطنطينية المحمية فى دار محرم افندى المرحوم الواقعة فى مراد بك العتيق)

Na više lista s početka nalaze se razne bilješke, većinom na turskom jeziku, sa područja fikha, tefsira, hadisa, dova, — te sadržaj.

1335. ISTO **2258.**

U rukopisu je zabilježen naslov kasnije: كتاب الملتقى

L. 221; 20 × 11,5. *Ta'līq*, sa nešto *nasḫa*, pisan vještom rukom. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. U vrhu prve stranice je lijep mali unvan, koji je oštećen vlagom. Prve dvije stranice obrubljene su sa tri tanke crne i širokom zlatnom, a ostale crvenom linijom. Po marginama listova ima dosta komentara, pisanih lijepo i sitno, rukom istog prepisivača. Papir žućkast i bijel, deblji; neki

listovi, naročito po rubovima, dohvaćeni su vlagom; povez kožni, oštećen.

Prepisao Ibrāhīm b. Ḫalīl b. Weysil al-Brusawī, u Istanbulu, 15. ševvala 1055/1645.

(تم الكتاب فى اليوم الخامس عشر من شوال المكرم لسنة خمس وخمسين والف بقسطنطينية على يد الفقير ابراهيم بن خليل بن ويسل البروسوى)

Na početku su bilješke sa područja fikha i sadržaj, pisan rukom prepisivača. Na kraju je fetva na turskom jeziku, imena »ashabi-kehfa« (اسماء اصحاب الكهف) i objašnjenje čemu ona služe, te bilješka s područja arapskog jezika.

1336. ISTO 2851.

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب الملتقى

L. 248; 19 × 11. *Ta'līq*, pisan vještom rukom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji; mnogi listovi su prosuti. Povez kožni, oštećen.

Prepis dovršen krajem rebiul-evvela 1055/1645.

(قد وقع الفراغ من تسويده وقت الضحوة الكبرى فى سلخ ربيع الاول من شهور سنة خمس وخمسين والف)

Na početku je sadržaj. Na nutarnjoj strani druge korice su primjeri iz diobe nasljedstva.

1337. ISTO 2885.

U rukopisu je naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 241; 14,5 × 10. *Ta'līq*, sitan, pisan vještom rukom, mjestimice vokalizovan. Po rubovima listova, u prvoj polovini, ima komentara. Papir tamnobijel, glat; listovi pri kraju dohvaćeni su vlagom. Povez polukožni, oštećen.

Prepis dovršen 2. džumadel-ula 1063/1652.

(قدفرغ من تحرير هذه النسخة الشريفة العالية فى اليوم الثانى من شهر جمادى الاول لسنة ثلث وستين والف)

Na početku su bilješke s područja fikha, među kojima kratak izbor (nekoliko pravila) o sudskom postupku u slučajevima protuslovnih dokaza, — pod naslovom: فى ترجيح البينات مختصر مولانا غانم الحنفى البغدادى, — te sadržaj. Na kraju su također bilješke s područja fikha.

1338. ISTO 4265.

U rukopisu je naslov: هذا كتاب الملتقى من كتب الفقه

L. 116; 19,5 × 13. *Ta'līq*. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Po marginama nekih listova s početka ima komentara. Papir žućkast i tamnobijel; listovi 43—73 dohvaćeni su vlagom, list 104 pokidan je pri dnu; povez kožni, oštećen.

Prepis je dovršen u četvrtak 2. ševvala 1065/1654.

(قد تم تبيضه فى وقت الضحى من يوم ثانى شوال المكرم سنة خمس وستين والف فى يوم الخميس)

Na početku je nepotpun sadržaj. Na naslovnoj stranici je zapis, ajeti i dove. Na rubu prve dvije stranice nalazi se lični pečat ranijeg vlasnika (Muhamed b. Omer b. Osman — بحق خاتم مهر نبوت لنا افتح الهى بابـ رحمت محمد بن عمر بن عثمان.

1339. ISTO 2838.

U rukopisu je naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 143; 19 × 11. *Nasḫ*. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima listova, naročito u prvoj polovini, ima sitno pisanih komentara. Papir bijel, glat; povez polukožni, oštećen.

Prepisao Yūsuf Vidādī, u Gazi Husrev-begovoj medresi u Sarajevu, početkom rebiul-ahira 1069/1658.

(قد وقع التسويد عن يد الفقير يوسف المتخلص بودادى فى سنة تسع وستين والف فى اوائل ربيع الآخر بمدرسة خسرو بك عن محروسة سراى حاها الله)

Na listovima 143—146 nalazi se početak risale *Sirađžijje*, o diobi nasljedstva (v. I, 270), prepisane rukom gornjeg prepisivača.

Na početku je sadržaj. Na naslovnoj stranici su imena ranijih vlasnika (Salih Nuri, kadija Beograda, 1211/1796, koji je zabilježio slabim arapskim stilom da je rukopis kupio od Muhameda b. Ismaila, 1107? — vjerovatno je to 1207/1792, — za deset groša, u njegovom pečatu ispod bilješke upisano je: ويارب سزاى كلشن اوله صالح نورى ١٢١١ — Muhamed b. Abdullah el-Bosnevi; Ibrahim, koji je zabilježio da je rukopis uzeo u naruč), te bilješka na turskom jeziku s područja fikha.

1340. ISTO **2218.**

U rukopisu je zabilježen naslov: ملتقى

L. 173; 20 × 13. *Ta'līq*, krupniji, pisan u razmaknutim redovima, vještom rukom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po marginama listova, između redaka i na posebnim umetnutim listićima ima dosta komentara. Papir bijel, deblji; povez polukožni, oštećen.

Prepisao Aḥmad b. 'Abdullāh as-Sinobī (iz Sinopa), za vrijeme nekog puta, . . ., 1075/1664.

(حرره العبد المذنب الفقير فى اثناء السفر احمد بن عبد الله السينوبى .. سنة خمس
وسبعين والف)

Na početku se nalaze mnoge bilješke na turskom i arapskom jeziku, uglavnom s područja fikha i hadisa, te sadržaj. Na kraju su također slične bilješke i fetve, datumi rođenja nekih osoba i dva recepta za lijekove.

Iz biblioteke Fejzije medrese (v. pečat u rukopisu).

1341. ISTO **795.**

U rukopisu je naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 156; 19,5 × 13. *Ta'līq*, pisan vještom rukom, u proredu, mjestimice vokalizovan. Prvi list dopisan je kasnije drugim rukopisom. Po rubovima listova, naročito u prvoj polovini, ima komentara. Papir bijel, čvrst; mnogi listovi su zgužvani i neki oštećeni. Povez polukožni.

Prepisao Muḥammad b. Muṣṭafa, svrgnuti kadija sa suda u Ljubinju, sredinom mjeseca zul-kade 1077/1666.

(تم الكتاب بعون الملك الوهاب عن يد محمد بن مصطفى المنفصل عن قضاء لوبين ..
لسنة سبع وسبعين والف فى اواسط ذى القعدة)

Na početku se nalaze bilješke s područja fikha, poučni i lirski stihovi, te sadržaj. Na kraju, na listu 157, je bilješka o jednom vjenčanju, jedna sufijska priča i dova, a potom kratak prevod sure *Fatihe* na perzijskom jeziku (ترجمة سورة الفاتحة بالفارسية) . Početak toga prevoda je:

اغاز كردم بنام خداوند روزى دهنده آمر زيده الحمد لله رب العالمين سپاس مرخداى
راكه آفريد كار وسازندهٔ كارهاى جهانيانست

Poslije toga, na pretposljednjem neispisanom listu, nalazi se interesantna bilješka na turskom jeziku, u kojoj se kaže da se je ovaj rukopis nalazio u Beogradu, i kada je, prilikom opsade beogradske tvrđave, eksplodirao magazin municije, — od čega je poginulo »preko dvadeset hiljada ljudi«(!?), — nastradao je i »ranjen« i ovaj rukopis, jer se nalazio na tom mjestu. Kada je po tom pisac ove bilješke bio tamo kao putnik, popravio je i dopunio ovaj »ranjeni« primjerak, što ovdje bilježi. Dogodilo se u ramazanu 1129/1716.

(نسخهٔ شريفة بوكونه مجروحه اولدوغى نه سيدن اولمشدر كمسه نك قلبنه خطور ايدر
اولورسه بلغراد قلعه سى محاصره سنده جبخانه اتيلوب بونجه بيك انسان تخمين اولنديكه يكرمى
بيكدن زياده جان جبخانه تأثيرندن شربت شهادت نوش ايلدكلرنده بو نسخه دخى اول محلده
بولنوب بوكونه مجروحه اولمغين بعده مهان ايكن تعميراولدقده بومحلده قيد شد بيك بوزيكرمى
طقوز تاريخى رمضان شريفده واقع شد)

1342. ISTO **3206.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 232; 14,5 × 8,5. *Nasḫ*, sa nešto *ta'līqa*, lijep, sitan, pisan od početka do kraja jednako, oštrim perom, veoma vještom rukom, mjestimice vokalizovan. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima listova ima komentara, pisanih veoma sitno i lijepo, rukom istog prepisivača. Papir tamnobijel, glat; povez kožni, oštećen, sa ornamentima na sredini korica.

Prepis je dovršen u četvrtak 26. šabana 1078/1667.

(تم الكتاب بعون الملك الوهاب وقت الظهر فى يوم الخميس ست وعشرين من شهر
شعبان المعظم لسنة ثمان وسبعين والف)

Na početku je sadržaj, napisan rukom prepisivača. Na naslovnoj stranici su imena i lični pečati ranijih vlasnika (Muhamed Sadik b. Hasan iz Zenice, kupio za 15 groša, 1112/1700; Osman, 1187/1773; Ismet-efendija Svrzo, sin Vejsil-efendije). Tu je i stariji pečat Gazi Husrev-begove biblioteke. Na kraju su također imena dvojice ranijih vlasnika (Ašir-efendija, Ahmed-efendija, kadija).

Uvakufio Ismet-efendija Svrzo.

1343. ISTO **2273.**

U rukopisu je naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 163; 20,5 × 15. *Ta'līq*, sa nešto *nasḫa*, jednostavan. List 61ª zamrljan tako da je pismo oštećeno. Po rubovima listova ima dosta sitno pisanih komentara. Papir tamnobijel, deblji; povez polukožni, oštećen.

Prepis dovršen 15. redžepa 1085/1674.

(تمت الكتاب بعون الله وحسن التوفيق فى شهر رجب المرجبنك اون بشنجى كونى سنة
خمس وثمانين والف)

Na početku je sadržaj, te mnoge bilješke s područja fikha na turskom i arapskom jeziku. Više lista na kraju (153—163) sadrže također slične bilješke, te kraće izvatke i fetve. Mali broj bilježaka je sa drugih područja. Tako u jednoj bilješci na turskom jeziku, iz godine 1086/1675, kaže se da je 17. ramazana u subotu (šenbe) bio veoma jak vjetar, bez oznake u kom mjestu, ali, po svemu sudeći, to je u Banjoj Luci. Na posljednjoj stranici nalaze se slične bilješke, u kojima se kaže, da je godine 1087/1676, bila velika glad, tako da je cijena brašna izašla na 48 akči; godine 1089/1678, peti dan muharrema, u nedjelju na večer, dogodio se veliki požar u kome je izgorjela Saraj-mahala *(Saraj-mehallesi)*, radiona ili skladište oružja (tersane) i drugo . . ., i te godine ne bijaše nikako zime; godine 1090/1679. bila je opet još teža glad nego ranije. Ove bilješke odnose se, držimo, na događaje u Banjoj Luci i njenoj okolini. To na osnovu činjenice što je u Banjoj Luci tada postojala mahala zvana Saraj-mahala (v. Evlija Čelebi, Putopis, bilješka H. Šabanovića 62, str. 211). Ovo nam opet ukazuje da je ovaj rukopis i njegov prepisivač iz tog mjesta.

1344. ISTO **2429.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب الملتقى

L. 205; 18,5 × 13. *Ta'līq*, mjestimice vokalizovan. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. U vrhu prve stranice nalazi se unvan u bojama. Prve dvije stranice obrubljene su sa tri tanke crne i širokom zlatnom, a ostale crvenom linijom. Po marginama listova i na posebnim listićima ima komentara. Na listu 33 nalazi se crtež Ka'be i značajnih mjesta oko nje. Papir tamnobijel, glat; povez polukožni.

Prepis je dovršen u medresi Jogurtdži, u blizini Sulejmanije u Istanbulu, 1. redžepa 1086/1675.

(فى غرة شهر رجب سنة ست وثمانين والف تم فى مدينة قسطنطينية فى مدرسة
يوغورت جى فى قرب سليمانية ..)

Na početku je jedno aje iz Kur'ana, zabilježeno kao hamajlija za lahak porođaj, zatim slijede bilješke na turskom i arapskom jeziku s područja fikha, — i sadržaj. Na kraju (listovi 206—230), nalazi se rodoslovlje Poslanika Muhammeda, zatim razne bilješke s područja tefsira i najviše s područja fikha, te fetve, među kojima su mnoge od šejhul-islama Es'ad-efendije (b. Sa'duddin). Tu je i njegova fetva o kizilbašima. Neke su fetve od Ebus-Su'uda, neke od Omer-efendije, muftije u Pljevlju, te od Hadži Muhameda, muftije Sarajeva, i dr. Na posljednjem listu su i datumi rođenja nekih osoba. Na nutarnjoj strani druge korice su poučni stihovi na perzijskom jeziku.

1345. ISTO **3979.**

U rukopisu je naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 153; 20 × 14. *Nasḫ-ta'līq*, pisan uvježbanom rukom, mjestimice vokalizovan. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima listova, u prvoj polovini, ima komentara. Papir tamnobijel, glat; povez kožni, popravljan.

Prepisao 'Otmān b. Hasan, iz kasabe Ljubuški, mjeseca džumadel-ahira 1086/1675.

(وقع الفراغ عن تحرير هذه النسخة الشريفة فى سنة ست وثمانين والف فى شهر جمادى
الأخرى على يد اضعف العباد عثمان بن حسن عن قصبة لبوشقه – بلدة فى بوسنه هرسك –)

Na početku su bilješke, uglavnom s područja fikha, i sadržaj. Po tom je, na neispisanom listu, ime i lični pečat ranijeg vlasnika (Omer . . .).

Iz Karađoz-begove biblioteke.

1346. ISTO **2665.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر . Primjerak je nepotpun s početka.

L. 193; 20,5 × 14,5. *Nasḫ*, jednostavan, pisan nevještom rukom. Stranice su obrubljene sa dvije crvene linije. Po rubovima nekih listova ima komentara. Dva lista s početka (5—6) dopisana su kasnije drugim rukopisom. Papir tamnobijel, deblji; povez kožni, oštećen, rastavljen od listova.

Prepisao Ḫalīl b. Muṣṭafa, u mjestu Istanos (Konja, Turska), u Alihodžinoj mahali, u džamijskoj sobi (hudžeri), — u petak 1. džumadel-ula 1088/1677.

(..وقع الفراغ من تسويد هذا الكتاب المبارك فى ناحية استانوس فى حجرة المسجد فى محلة على خوجه فى يوم الجمعة اول جمادى الاولى وقت الضحى نمقه الفقير.. خليل بن مصطفى .. تاريخ سنة ١٠٨٨)

1347. ISTO **1124.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 227; 20 × 13. *Nasḫ* lijep, krupniji, pisan rukom vještog kaligrafa. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po marginama listova, u prvoj polovini, ima dosta komentara, pisanih sitno i veoma lijepo, rukom istog prepisivača. Papir bijel i žućkast; mnogi listovi, u drugoj polovini, dohvaćeni su vlagom. Povez kožni, sa utisnutim ornamentima na koricama.

Prepisao Welī b. Muḥammad, imam tvrđave Kamenica 1. muharema 1093/1682.

(قد تم الفراغ من تحريره فى غرة محرم الحرام سنة ثلث وتسعين والف على يد الفقير ولى بن محمد الامام فى قلعة القمنجه المحروسة صانها الله تعالى عن الآفات والالام)

Ljepota i ispravnost rukopisa pokazuje da je prepisivač bio učen i pismen čovjek. (Što se tiče navedene tvrđave nije izvjesno gdje se ona nalazi, jer to ovdje nije označeno, a Kamenica na Balkanu uopće ima mnogo. U Bosni bi to mogla biti Kamenica kod Višegrada. Pod istim nazivom ima mjesta i u Istočnoj Evropi).

Na početku je bilješka s područja fikha, ime i lični pečat ranijeg vlasnika, prigodni stih na turskom jeziku, te sadržaj. Na naslovnoj stranici nalaze se imena i lični pečati ranijih vlasnika (Šejh Ismail b. el-hadž Ilyas; Ahmed b. Muhamed, kadija iz Sarajeva, koji kaže da je rukopis kupio. U njegovom pečatu može se pročitati datum: 1166/1752. Zatim su navedeni vlasnici putem nasljedstva: Behdžet Mustafa, sin navedenog Ahmeda, kadije; Muhamed, mutevelija, sin navedenog Behdžeta Mustafe; Ahmed Asim, mutevelija Gazi Husrev-begova vakufa, sin navedenog Muhameda). Tu su i pečati Gazi Husrev-begove biblioteke. Na kraju su rješenja (fetve)

u vezi sa postom koje je dao Ibrahim Hakki Travniki, muftija u Banjoj Luci, a koje je potvrdio i sarajevski muftija Mustafa Hilmi, 1309/1891.

1348. ISTO **1870.**

U rukopisu je naslov: هذا ملتقى الابحر فى الفقه

L. 198; 21 × 15. *Nasḫ*, sa nešto *ta'līqa*, jednostavan, mjestimice vokalizovan. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Po marginama listova i između redaka, u prvom, većem dijelu rukopisa, ima komentara pisanih rukom istog prepisivača. Papir bijel, deblji; mnogi listovi, u drugoj polovini, dohvaćeni su vlagom, a rubovi nekih listova su odrezani. Povez polukožni, oštećen.

Prepisao Welī b. Muṣṭafa, za sebe, 1097/1685.

(تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب على يد العبد الضعيف المذنب المحتاج الى رحمة ربه الغنى صاحبه ومالكه ولى بن مصطفى .. تاريخه سنة سبع وتسعين والف)

Na l. 198 nalazi se još bilješka prepisivača na turskom jeziku, u kojoj on kaže, da je prepis dovršio u dvadesetoj godini života.

(ابتدا ايدنجه اسان ايلدى حق يازمى مصطفى اوغلى ولى بوخطك صاحبى يكرمى باشنده يازمشدر)

Prema toj bilješci nalazi se kratka, nejasna bilješka na arapskom jeziku, u kojoj se, vjerovatno, htjelo reći da je prepis dovršen u Ali-efendinoj medresi, mjeseca ševvala.

Na početku se nalaze bilješke s područja fikha, potom zapisi i sadržaj. Na naslovnoj stranici su također bilješke s područja fikha i jedan hadis slabe vjerodostojnosti. Na kraju su prigodni stihovi na turskom jeziku koje je zabilježio prepisivač, te hamajlije i bilješka s područja fikha.

Iz Šehdi-efendine biblioteke.

1349. ISTO **2448.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 191; 17,5 × 10. *Nasḫ-ta'līq*, pisan vještom rukom. Prve dvije stranice obrubljene su sa tri tanke crne i širokom zlatnom, a ostale jednom crvenom linijom. Po rubovima listova s početka ima sitno pisanih komentara. Papir bijel, glat; listovi, naročito po rubovima,

dohvaćeni su vlagom; povez kožni, oštećen, sa jednostavnim ornamentima na sredini korica.

Prepisao Aḥmad b. Emrullāh, 15. rebiul-ahira 1098/1686.

(قد وقع الفراغ من تسويد هذه النسخة الشريفة على يد الفقير الى الله احمد بن امر الله

فى اليوم الخامس عشر من شهر ربيع الآخر لسنة ثمان وتسعين والف)

Na početku se nalaze imena ranijih vlasnika, od kojih su neka namjerno brisana, te lični pečati, od kojih su neki nečitki. (Mogu se pročitati imena Muhamed i Abdullah). Tu je i bilješka, u kojoj se kaže, da je rukopis uvakufio Hadži Omer-efendija Hajri-zade Iskopjevi (Akhisari — iz Prusca), za Gazi Husrev-begovu biblioteku. U njegovom velikom vakufskom pečatu može se pročitati datum: 1284/1867. Po tom je na nekoliko lista ispisan sadržaj i bilješke s područja fikha. Na posljednjem listu je bilješka o tumačenju riječi سبحان, i bilješka s područja fikha.

1350. ISTO 3506.

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 181; 22,5 × 16. *Ta'līq*, lijep, pisan širokim perom, vještom rukom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po marginama listova ima komentara, pisanih sitno i lijepo, rukom istog prepisivača. Papir žućkast; mnogi listovi su dohvaćeni vlagom i zbog toga oštećeni ili međusobno slijepljeni; povez kožni, oštećen, druga korica izgubljena.

Rukopis, vjerovatno, potječe iz XVII stoljeća.

Na početku se nalaze mnoge bilješke s područja fikha, hadisa, tefsira, arapskog jezika, — i opće pouke, te sadržaj, što je sve pisano rukom prepisivača. Na rubu sadržaja i na naslovnoj stranici nalazi se bilješka, u kojoj se kaže da je rukopis uvakufio Hadži Hasan-efendija Nurika iz Gračanice.

(وقف نوريقه الحاج حسن افندى الغرچانيچه وى)

1351. ISTO 2600.

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 152; 19,5 × 12. *Ta'līq*, lijep, složen, pisan vještom rukom. Po marginama listova, između redova i na posebnim umetnutim listićima ima dosta komentara, pisanih sitno i lijepo, uglavnom rukom istog prepisivača. Papir bijel, mnogi listovi su prosuti; povez polukožni, oštećen.

Rukopis, vjerovatno, potječe iz XVII stoljeća.

Na prvom zaštitnom listu neko je zabilježio da je rukopis uzeo u naruč od Hasan-bega Džiki-zade (Džikića). Tu je i bilješka i lični pečat jednog drugog vlasnika (Mustafa b. Ali). Na slijedećih nekoliko lista je sadržaj i bilješke s područja fikha, od kojih je jedna na perzijskom jeziku. Na naslovnoj stranici su imena i lični pečati dvojice ranijih vlasnika (Salih Ḍija'i b. Mustafa, 1227/1812, u čijem pečatu je upisano: ١٢٢٧ خادم شرع نبى طالب توفيق الهى عبده صالح ضيائى;

— Hafiz Muhamed, sin Mehmeda Hadžijamaka, koji u bilješci kaže da je ovaj rukopis dobio u posjed 1258/1842.

— دخلت هذه النسخة النفيسة فى يد العبد الفقير درويش حافظ محمد بن الحاج محمد عفى عنهما وعمن نظر اليها ودعا لهما .. سنة ثمانية وخمسين ومائتين والف

U malom pečatu ispod bilješke upisano je njegovo ime: عبده محمد

To je poznati sarajevski alim, derviš Hadži Muhamed-efendija Hadžijamaković, borac i jedan od vođa otpora protiv austrijske okupacije Bosne i Hercegovine, koji je pogubljen od strane austrijskih vojnih vlasti u Sarajevu 1878. godine. Slična bilješka ovoj nalazi se na jednom prethodnom listu). Na kraju su dvije bilješke s područja fikha na arapskom i turskom jeziku.

1352. ISTO 2466.

U rukopisu je zabilježen naslov kasnije: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 288; 19 × 13. *Nasḫ*, veoma lijep, pisan krupnije, rukom vještog kaligrafa. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. U vrhu prve stranice je jednostavan unvan u zlatnoj boji. Sve stranice su obrubljene sa tri tanke crne i širokom zlatnom linijom. Na širokim marginama listova ima dosta komentara pisanih sitno i lijepo *ta'līqom*, uglavnom rukom istog prepisivača. Ima i posebnih umetnutih listića, na kojima su napisani komentari kasnije, drugim rukopisom. Papir žućkast i tamno-bijel, glat, čvrst; povez kožni, oštećen, sa pozlaćenim ornamentima na koricama. Ima polukožnu futrolu koja je također oštećena. Ovo je najljepše ispisan i najbolje obrađen rukopis ovog djela u Gazi Husrev-begovoj biblioteci.

Rukopis, vjerovatno, potječe iz XVII stoljeća.

Na prvom zaštitnom listu nalazi se bilješka s područja arapskog jezika, i druga, sa imenom ranijeg vlasnika (Muhamed b. Mustafa b. Muhamed b. Husejn b. Mustafa, — serdar tvrđave Novi Pazar (Jeni Pazar). U bilješci dalje isti kaže, da je bio učitelj — muallim

— rušdije u Zvorniku, 1278/1861. Zatim kaže da je ovaj rukopis naslijedio od svojih predaka i misli da je ovo autograf, što je zaključio po bilješci na završetku djela, ali mu je taj zaključak pogrešan jer takve bilješke pisca nalaze se na završetku mnogobrojnih rukopisa i primjeraka ovog djela.

(من دور التقدير الى يد الفقير اليكّى پازارى محمد بن مصطفى بن محمد بن حسين بن
مصطفى سردار فى قلعة يكّى پازار وقد كنت معلما بمكتب رشدية درلواء ايزوو رنيق فى تاريخ
سنة ١٣٧٨ وهذا الكتاب موروثى من اجدادى وهو بخط المؤلف كما علم من خاتمته رحمة الله
عليه رحمة واسعة ؟؟!)

Na slijedećih nekoliko lista je jedan zapis i sadržaj. Na naslovnoj stranici je jedna mistična priča u vezi sa čuvenim mistikom Halladžom. Tu je i jedna mrlja, izgleda, namjerno napravljena, te dva pečata Gazi Husrev-begove biblioteke. Na kraju je izvadak iz »Novog turskog zakona«, (قانون نامۀ جديد عثمانيدر) , te bilješke s područja fikha.

1353. ISTO **2328.**

U rukopisu je naslov: ملتقى الأبحر

L. 89; 20 × 14. *Nasẖ-ta'līq*, složen. Po marginama nekih listova ima komentara. Papir tamnobijel; mnogi listovi dohvaćeni su vlagom. Povez polukožni, oštećen; prva korica je otkinuta.

Rukopis, vjerovatno, potječe iz XVII stoljeća.

Na početku je dodato nekoliko neispisanih lista. Na jednom od njih je kasnije ispisan sadržaj. Na kraju su bilješke s područja fikha i jedan stih na turskom jeziku o tom da je Bog svakome zajamčio nafaku.

1354. ISTO **1513.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الأبحر

L. 168; 20 × 12,5. *Ta'līq* lijep, složen, pisan vještom rukom. Rečenice su u uvodu rastavljene krupnim zlatnim tačkama. U vrhu prve stranice je lijep unvan u bojama, u kome je izrađeno sitno poljsko cvijeće na modroj i zlatnoj podlozi. Prve dvije stranice su obrubljene sa više tankih crnih i dvije šire zlatne, a ostale jednom crvenom linijom. Po marginama listova i između redova ima dosta

sitno i lijepo pisanih komentara. Papir tamnobijel i žućkast; neki listovi dohvaćeni su vlagom. Povez kožni, popravljen, sa utisnutim ornamentima na koricama. Primjerak je, vidi se po svemu, bio mnogo u upotrebi.

Rukopis potječe iz prve polovine XVII stoljeća.

Na početku se nalaze datumi rođenja nekih osoba, ime ranijeg vlasnika (Mahmud, kadija u *darul-džihadu* Temišvaru, koji je zabilježio da mu je umro mali sin Hasan 23. rebiul-evela 1049/1639 —

مما ساقه التقدير الى افقر الورى محمود القاضى يومئذ بدار الجهاد طمشوار
المحروسة – طمشوارده قاضى ايدم اوغلوم حسن ماه رجب الفردك برنجى كونى كه يوم چهار
شنبه در وجوده كلدى فى سنة ثمان واربعين والف – مرحوم اولدى فى ٢٣ ربيع الاول فى
سنة تسع واربعين والف

a prema drugoj bilješci bio je kadija i u Gölhisaru — Jezero kod Jajca — (كولحصارده قاضى ايدم) ; zatim slijede bilješke s područja fikha na arapskom i turskom jeziku, sa područja hadisa, poučni stihovi i izreke, te sadržaj. Ispod sadržaja je zabilježeno ime ranijeg drugog vlasnika (Omer b. Hašim, imam džamije Ibrahim-efendije Roznamedžije). Na nutarnjoj strani prve korice je također ime ranijeg vlasnika koje je nečitko (Muhamed b. el-Hadž... el-Mostari). Na naslovnoj stranici je jedna mudra izreka, bilješke sa područja fikha, te bilješke i pečati zavještača. Na kraju je rodoslovlje (neseb) i kraći podaci iz života Božijeg poslanika Muhameda, te kratka biografija autora.

Uvakufio Muhamed Baki Džino-zade (v. bilješku i pečat na naslovnoj strani).

1355. ISTO **1621.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب الملتقى فى الفقه

L. 156; 20 × 13. *Ta'līq*, složen, pisan vještom rukom. U vrhu prve stranice nalazi se dosta lijep unvan u bojama koje su izblijedile. Prve dvije stranice obrubljene su sa tri tanke crne, širokom zlatnom i crvenom, a ostale samo jednom crvenom linijom. Po rubovima samo prvih pet lista ima komentara, pisanih sitno i lijepo. Papir bijel i žućkast, glat; listovi pri kraju dohvaćeni su vlagom. Povez polukožni.

Prepisao Muḥammad b. Nūrullāh al-Bosnevī (Bošnjak), u Istanbulu, u medresi Souk Kuju, 11. rebiul-ahira 1155/1703.

(قد وقع ألفراغ منه فى اليوم الحادى عشر فى شهر ربيع الآخر سنة خمسة عشر ومائة والف فى محمية قسطنيطينية فى مدرسة صوؤق قولى عن يد الضعيف محمد بن نور الله البوسنوى ..)

1356. ISTO **3470.**

U rukopisu je naslov: كتاب ملتقى الابحر فى الفقه

L. 218; 21 × 16. *Ta'līq*. Stranice su obrubljene crvenim linijama. Po širokim rubovima listova, naročito u prvoj polovini, ima komentara pisanih, uglavnom, rukom istog prepisivača. Papir bijel, deblji, čvrst; listovi prosuti. Povez kožni, oštećen.

Prepisao 'Alī b. Muḥammad, 1116/1704.

(تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب عن يد العبد الضعيف على بن محمد غفر الله له ولوالديه .. تاريخ سنة ١١١٦)

Na početku je sadržaj od koga se nalazi samo 1 list. Na nutarnjoj strani posljednje korice nalazi se krupnije pisana bilješka na turskom jeziku, u kojoj se kaže da je rukopis uvakufio dobrotvor Hadži Ismail, jedan od zaima Smederevskog sandžaka, godine 1209/1794.

(صاحب الخيرات والحسنات سمندره سنجاغى زعمالرندن الحاجى اسماعيل زاعمين وقف شريفيدر سنة ١٢٠٩)

Iz biblioteke Fejzijje medrese (v. pečat na naslovnoj strani).

1357. ISTO **4220.**

U rukopisu je zabilježeno kasnije: هذا كتاب ملتقى الابحر فى الفقه

L. 225; 20,5 × 13. *Nasḫ*, krupniji, pisan vještom rukom, u proredu. U vrhu prve stranice je jednostavan unvan. Prve dvije stranice obrubljene su širokom zlatnom, a ostale, i to samo u prvoj polovini, crvenom linijom. Po rubovima mnogih listova ima komentara. Papir bijel, glat, čvrst; neki listovi, naročito s početka, dohvaćeni su vlagom; povez polukožni.

Prepisao Ḥasan b. Pīr Muṣṭafā al-Aydonadī (iz grada Ajdonad, u Grčkoj?), 23. safera 1116/1704.

(تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب عن يد العبد الفقير حسن بن بير مصطفى الايدونادى .. فى اليوم الثالث والعشرين من شهر صفر الخير لسنة السادس عشر ومائة والف)

Na početku su razne bilješke s područja arapske književnosti i fikha, te sadržaj. Neke bilješke pisane su olovkom. Na prvom zaštitnom listu je i ime ranijeg vlasnika (Hadži Hafiz Hašim, iz Ljubuškog). Na naslovnoj stranici zabilježen je broj pitanja (mesail) koja se nalaze u nekoliko poznatih fikhskih djela. Tu su i dvije bilješke sa imenima ranijih vlasnika, od kojih je prva namjerno prebrisana, a druga je čitljiva (Hafiz Uvejs Mevlevi b. Šejh Lutfullah, 1266/1849). Na kraju su bilješke s područja fikha, hadisa, dova i jedan recept na turskom jeziku za neki lijek.

1358. ISTO **2720.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 197; 20,5 × 12,5. *Ta'līq*, sa nešto *nasḫa*, lijep, pisan vještom rukom. U vrhu prve stranice je unvan u bojama, oštećen vlagom. Stranice su obrubljene sa tri tanke crne i širokom zlatnom linijom. Po marginama listova, u prvoj polovini rukopisa, ima dosta komentara, pisanih sitno i lijepo, rukom istog prepisivača. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Papir bijel i žućkast; neki su listovi, naročito po rubu, dohvaćeni vlagom; povez kožni, oštećen.

Prepisao el-Ḥāğ Muḥammad Šehrī b. el-Ḥāğ 'Alī, u Istanbulu, u četvrtak, mjeseca džumadel-ahira 1118/1706.

(وقع اتمام تحرير هذه النسخة النظيفة البليغة بعون الله تعالى وحسن توفيقه على يد العبد ... الحاج محمد شهرى بن الحاج على .. بين الصلوتين من يوم الخميس من جمادى الثانية لسنة ثمان عشرة ومائة بعد الالف فى بلدة قسطنطينية)

Na početku je sadržaj, ispisan rukom prepisivača, crvenim i crnim mastilom, i uokviren zlatnim linijama. Na naslovnoj stranici je ime i lični pečat ranijeg vlasnika (Hadži Ibrahim b. Hadži Durak, 1164/1750). Na posljednjem listu su bilješke s područja fikha.

1359. ISTO **2240.**

U rukopisu je zabilježen naslov: ملتقى

L. 164; 20 × 14. *Ta'līq*, pisan prilično uvježbanom rukom. Pismo je na mnogim listovima oštećeno vlagom. Papir tamnobijel i bijel; mnoge listove dohvatila je vlaga. Povez polukožni.

Prepis dovršen u nedjelju 1. ramazana 1129/1716.

(قد وقع الفراغ من تحرير النسخة الشريفة اللطيفة وقت الظهر فى يوم الاحد وهو اليوم الاول من شهر رمضان المبارك لسنة تسعة وعشرين ومائة والف)

Na kraju su bilješke s područja fikha i popis mjeseci hidžretske godine sa kraticama.

1360. ISTO **4143.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب الملتقى

L. 123; 20,5 × 14. *Ta'līq*, pisan uvježbanom rukom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima listova ima sitno pisanih komentara. Papir bijel, glat; neki su listovi prosuti. Povez polukožni, oštećen.

Prepis je dovršen u srijedu 14. rebiul-evvela 1143/1730.

(قد وقع الاتمام فى وقت الضحى فى يوم الاربعاء اربع عشر من الربيع الاول فى سنة ثلث واربعين ومائة والف)

Na prvom zaštitnom listu nalazi se bilješka na arapskom jeziku, u kojoj raniji vlasnik Muhamed b. Ahmed kaže da je rukopis kupio u gradu Sarajevu od nekog Misirlije, — bez oznake datuma. Po tom slijede razne manje važne bilješke s područja arapskog jezika, hadisa, fikha, te sadržaj. Na završetku je bilješka nekog učenika na arapskom jeziku, u kojoj on kaže da je završeno čitanje ovog djela pred muderrisom Ahmed-efendijom, u srijedu 20. zul-hidžeta 1175/1761. Na rubu iste stranice su stihovi na turskom jeziku o lošim kadijama, te stihovi na arapskom jeziku, upućeni nekoj poštovanoj osobi. Na slijedeća dva lista su stihovi na turskom jeziku, posvećeni sultanu Selimu, zatim bilješke s područja fikha, te pismo na arapskom jeziku upućeno kolegi u Sarajevu. U pismu se spominje neki Hadži Abdullah, dućani oko Kolobare, zahtijeva se od kolege da kupi neke čohe određene boje i kvaliteta — »prema priloženom uzoru«, te šalje selam nekom Kurt-beg-efendiji i Sulejman-efendiji. Ispod toga pisma je koncept odgovora u kome primalac gornjeg pisma zahvaljuje Bogu i izražava svoju radost na primljenom pismu, te upozorava prijatelja i moli se Bogu za njeg, da uvijek bude iskreni prijatelj, a ne licemjer i varalica. Po tom se nalazi bilješka na turskom jeziku s područja arapske gramatike. Pri dnu posljednje stranice neko je zabilježio da mu je »umro drug i mili prijatelj Salih-hodža u subotu 22. džumadel-ahira 1186« (1772).

1361. ISTO **3341.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 167; 20,5 × 15. *Ta'līq*, pisan uvježbanom rukom. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima nekih listova i između redaka ima komentara, pisanih rukom istog prepisivača. Papir bijel, glat, čvrst; povez kožni, oštećen.

Prepisao Ṣāliḥ b. Aḥmad, u Rogatici (Čelebi Pazar) mjeseca zul-hidže 1153/1740.

(قد وقع الفراغ من تحرير هذه النسخة الشريفة على يد العبد الضعيف صالح بن احمد چلبى بازارى ومن الشهور ذى الحجة الشريف لسنة ثلاث وخمسين ومائة والف)

Na početku je ime i lični pečat ranijeg vlasnika (Muhamed Rešid Hafiz-zade — Hafizović, 1250/1834) i sadržaj, pisan rukom prepisivača. Na naslovnoj stranici su bilješke s područja fikha. Na kraju je nekoliko fetvi, i, na posljednjoj stranici jedan recept za lijek.

1362. ISTO **3948.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 146; 21 × 15. *Ta'līq*, sa nešto *nasḫa*, specifičan, pisan uvježbanom rukom. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. U vrhu prve stranice je jednostavan mali unvan i na rubu iste stranice ukras u obliku velike nepravilne rozete, u kojoj je upisano tumačenje dvije arapske riječi. Prve dvije stranice obrubljene su sa četiri tanke crne i dvije šire zlatne linije, a ostale jednom crvenom linijom. Papir bijel, glat, tanak; povez polukožni, oštećen.

Prepisao Muṣṭafa b. 'Alī b. Muḥammad al-Mostārī (iz Mostara), u ponedjeljak mjeseca šabana 1182/1768.

(تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب فى ليلة الاثنين بعد العشاء من شهر شعبان الشريف سنة اثنى وثمانين ومائة والف عن يد الضعيف .. مصطفى بن على بن محمد المستارى)

Na naslovnoj stranici je bilješka sa imenom ranijeg vlasnika (Ahmed b. Mehmed-efendi Travnikli-zade — Travnjak).

Iz Karađoz-begove biblioteke.

1363. ISTO **732.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 201; 21 × 13,5. *Nasḫ*, krupniji, čitak, pisan u razmaknutim redovima, mjestimice vokalizovan. U vrhu prve stranice nalazi se unvan u bojama. Prve dvije stranice obrubljene su sa pet tankih crnih i dvije šire zlatne, a ostale jednom crvenom linijom. Po rubovima nekih listova ima komentara. Papir žućkast; povez kožni, sa pozlaćenim ornamentima na nutarnjoj i vanjskoj strani korica.

Prepisao Yaḥyā b. el-Ḥāğ Aḥmad-efendi, iz Ljubinja, 6. rebiul-evela 1183/1769. U bilješci o tom, prepisivač kaže, da je prepisivanje počeo u Sarajevu, u Husrev-begovoj medresi a dovršio ga u kasabi Novo Brdo na Kosovu (mjesto između Skoplja i Prištine koje je u vrijeme turskog osvajanja imalo jaka utvrđenja).

(حرره الحقير الفقير يحيى بن الحاج احمد افندى عن قصبة لوبين در ديار هرسك بدأت بتحريره فى مدينة سراى بوسنه در مدرسة غازى خسروبك وقد وقع اتمامه فى قصبة نوه برده در ديار روم ايلى حرر فى اليوم السادس من شهر ربيع الاول لسنة ثلث وثمانين ومائة والف)

Na početku je sadržaj. Na naslovnoj strani je bilješka, te lični i vakufski pečat zavještača (Muhamed Baki Džino-zade).

1364. ISTO **3597.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 172; 22 × 16. *Nasḫ* jednostavan. Naslovi s početka pisani su crvenim, a poslije crnim mastilom. Po rubovima nekih listova ima komentara. Papir bijel, listovi prosuti. Povez polukožni, omotan u zeleno platno.

Prepisao Muṣṭafa b. 'Oṯmān, u petak mjeseca ševala 1189/1775.

(وقع الفراغ من تحرير هذه النسخة الشريفة فى سنة تسع وثمانين ومائة والف فى شهر شوال فى يوم الجمعة عن يد مصطفى بن عثمان)

Na početku su bilješke s područja fikha, ime ranijeg vlasnika (Salih b. Mustafa Šakir-zade, 1255/1839) i sadržaj. Na naslovnoj stranici je dova i pobrisano ime nekog ranijeg vlasnika.

Iz Karađoz-begove biblioteke.

1365. ISTO **4120.**

U rukopisu je zabilježen naslov: ملتقى الابحر

L. 197; 19 × 13. *Ta'līq*, lijep, pisan vještom rukom, i nasḫ, od drugog prepisivača. Po rubovima listova s početka ima nešto komentara. Papir bijel, čvrst; povez polukožni.

Prepis dovršen u nedjelju, mjeseca rebiul-ahira 1192/1778.

(قد وقع الفراغ سنة اثنى وتسعين ومائة والف فى شهر ربيع الآخر فى يوم احد)

Na početku su bilješke dvojice ranijih vlasnika (Topal-zade es-Sejid Muhamed, kadija ..., ... es-Sejid Hadži Emin-aga), te sadržaj, pisan kasnije, drugom rukom. Na naslovnoj stranici su bilješke s područja fikha. Na kraju se nalazi specijalna dova (molitva) na turskom jeziku, u čijem je sadržaju uvršten arapski alfabet, *Elif-duasi*, a koja se moli radi ostvarenja neke želje. Početak joj je:

الفه واردم بايه واردم تايه واردم اليفت ؟

بولدم بقا بولدم توبه ابتدم ..

Po stilu teksta i načinu izgovora pojedinih riječi rekio bi se da je ova dova nastala kod nas u Bosni.

1366. ISTO **1094.**

U rukopisu je zabilježen naslov kasnije: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 146; 21 × 14. *Nasḫ-ta'līq*, pisan uvježbanom rukom. Prve dvije stranice obrubljene su sa dvije, a ostale jednom crvenom linijom. Po marginama listova ima komentara pisanih sitno i lijepo rukom istog prepisivača. Papir bijel, čvrst; neki listovi prosuti. Povez polukožni.

Prepisao Ibrāhīm b. Ibrāhīm Iskopyawī (iz Prusca), u Sarajevu, u medresi Hanikahu, 1194/1780.

(كتبه الفقير .. ابراهيم بن ابراهيم اسقوپيوى فى شهر سراى فى المدرسة المسماة بخانقاه سنة اربع وتسعين ومائة والف)

Na listovima 147—150 je فرائض .

Risala o diobi nasljedstva na turskom jeziku od nepoznatog pisca. Početak joj je:

الحمد لله حمد الشاكرين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين وبعده بلكه بوكتاب علم فرائض بيان ايدر تركى لسان اوزره يازد مكه نفعى عام اوله امدى بلكه تركهٔ ميّته حقوق اربعه متعلق اولور

Nasḫ i *ta'līq* pomiješani, pisani rukom gornjeg prepisivača.

Na početku je sadržaj. Na naslovnoj stranici je krupno pisana bilješka, u kojoj se kaže da je rukopis uvakufio Mustafa-beg Dženetić.

1367. Zbirka (مجموع), 2 **2263.**

L. 209; 20 × 14. *Nasḫ*, mjestimice vokalizovan. Papir bijel, glat, čvrst; povez kožni, popravljen, sa utisnutim ornamentima na koricama.

1. L. 1—175. ISTO

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا ملتقى الابحر

Po rubovima nekih listova ima nešto komentara.

2. L. 176—209. منار الأنوار

Djelo s područja filozofije islamskog prava (v. br. 809).

Prepisao oba djela isti, nepoznati prepisivač u petak 20. safera 1197/1782, kako se to vidi u bilješci na kraju pod t. 1. U istoj bilješci, pisanoj slabim arapskim stilom, prepisivač kaže da je djelo učio kod muderrisa Muhamed-efendije, ne označiv gdje je to bilo.

الحمد لله .. على ما يسّر لنا من الاتمام بالقرائة من امام مدرس محمد افندى .. فى سنة

سبع وتسعين ومائة بعد الالف فى ماه صفر الخير فى يوم الجمعة عشرين يوما من ماه المذكور

Na nutarnjoj strani prve korice je bilješka s područja fikha. Na kraju pod t. 1 su također bilješke iz fikha i datumi rođenja nekih osoba.

Iz biblioteke Sultan Ahmedove medrese u Zenici.

1368. ISTO kao br. 1329. **1679.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 231; 20 × 15. *Nasḫ*, krupniji, pisan vještom rukom u razmaknutim redovima. Prva stranica obrubljena je sa dvije, a ostale jednom crvenom linijom. Po marginama samo nekih listova ima komentara pisanih većinom rukom prepisivača. Papir bijel, glat; povez kožni, oštećen, sa ornamentima na koricama.

Prepis dovršen u utorak 2. džumadel-ula 1201/1786.

(قد وقع الفراغ فى وقت الضحى فى يوم سه شنبه فى اليوم الثانى من شهر جمادى الاول

الشريف لسنة احدى ومائتين والف)

Na nutarnjoj strani prve korice nalazi se hamajlija protiv astme, te bilješke s područja fikha i hadisa, a potom, na prvim listovima, sadržaj. Na kraju su fetve, zabilježene rukom prepisivača, na turskom jeziku; zatim, datum u stihovima, također na turskom jeziku, o gradnji mosta i česme, koje je podigao Mustafa-aga Hadžibešli, te dženaze-dova.

Iz biblioteke Bojo-zade Hasan-efendije.

1369. ISTO **1333.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 185; 24 × 16,5. *Nasḫ*, lijep, pisan vještom rukom, u razmaknutim redovima, mjestimice vokalizovan. U vrhu prve stranice je jednostavan unvan. Prve dvije stranice obrubljene su tankim crnim, širom zlatnom i plavom, a ostale jednom crvenom linijom. Po širokim marginama listova ima dosta komentara, pisanih lijepim sitnim *ta'līqom*, rukom istog prepisivača. Mjestimice ima prevoda i tumačenja na našem jeziku, pisanih kasnije olovkom, jer je rukopis služio kao udžbenik nekim učenicima medrese. Papir bijel, glat, čvrst; mnogi listovi su prosuti, a listovi 109 i 110 su oštećeni. Povez polukožni, oštećen.

Prepisao, sudeći po rukopisu, Suleymān b. Ibrāhīm, u kasabi Gornji Vakuf, 1208/1793, što se može razumjeti iz bilješke koja se nalazi na rubu pretposljednje stranice, na završetku komentara.

(الحمد لله الذى يسّر لى اتمام هذه الحاشية فى تاريخ مائتين وثمان والف .. كتبه الفقير

الحقير .. سليمان بن ابراهيم بقصبة وقف بالا – بلدة فى بوسنه)

Na početku se nalazi jedan hadis slabe vjerodostojnosti, bilješke s područja fikha na turskom jeziku i sadržaj. Na naslovnoj stranici je bilješka s područja fikha o Kibli, i druga, na našem jeziku, o darovatelju ovog rukopisa. Na kraju je bilješka s područja fikha, te nekoliko hadisa.

Poklonio dr Munib Muidović.

1370. ISTO **1677.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى

L. 200; 21 × 15. *Nasḫ*, čitak, pisan vještom rukom, u razmaknutim redovima, mjestimice vokalizovan. U vrhu prve stranice je unvan u bojama. Prve dvije stranice obrubljene su sa pet tankih crnih, dvije šire zlatne i dvije crvene, a ostale jednom crvenom linijom. Po marginama mnogih listova i između redova ima sitno pisanih komentara. Istaknute riječi podvučene su većim dijelom crvenom, a mjestimice crnom crticom. Papir bijel, glat; povez kožni, popravljen.

Rukopis potječe iz početka XII/XVIII stoljeća.

Prema nedovršenoj bilješci na završetku čini se da je djelo prepisao neki Ḥuseyn-efendija. Ispod te bilješke je lični pečat, u kome se može pročitati ime i datum (Salih el-Kurbani?, 1115/1703).

Na prvom zaštitnom listu je kratka bilješka, u kojoj se kaže da je nekoliko dana uzeo rukopis na čitanje neki Emin-efendija, iz Visokog, 1299/1881. Na slijedeća tri lista i na naslovnoj stranici nalaze se bilješke s područja fikha, poučni stihovi na arapskom i perzijskom jeziku, te sadržaj. Tu je, na rubu sadržaja, i bilješka na turskom jeziku, u kojoj se kaže da je rukopis uvakufio student medrese munla Abdullah Egridereli (iz Egridere, — Kriva Palanka u skopskom sandžaku), za Gazi Husrev-begovu medresu, — bez oznake datuma. Na kraju je biografija autora i bilješka s područja vaza.

1371. ISTO **1860.**

U rukopisu je zabilježen naslov: ملتقى الأبحر

L. 191; 21,5 × 14. *Nasḫ* lijep, sitan, složen. Stranice, samo s početka, obrubljene su crvenom linijom. Po marginama mnogih listova i između redaka ima dosta komentara. Papir tamnobijel, glat; listovi s početka dohvaćeni su vlagom. Povez polukožni, omotan u zeleno platno.

Rukopis potječe iz XII/XVIII stoljeća.

Prema datumu na kraju biografije autora, na naslovnoj stranici, može se razumjeti da je prepis dovršen 1177/1763.

Na početku se nalaze bilješke s područja fikha i tefsira, te sadržaj. Na naslovnoj stranici je biografija autora, uzeta iz djela *aš-Šaqā'iq an-Nu'māniya*, koju je zabilježio prepisivač i na kraju stavio gornji datum (1177). Na rubovima posljednjih stranica i na nutarnjoj strani druge korice nalaze se bilješke s područja tefsira i dova. Na gornjem rubu lista 189 nalazi se bilješka, u kojoj se kaže da je rukopis uvakufio Hadži Ibrahim-aga b. Islam Ispužlı, za mekteb Ajina-begzade, 1253/1836.

Iz Šehdi-efendine biblioteke (v. pečat na naslovnoj stranici).

1372. ISTO **3644.**

U rukopisu je zabilježen naslov: كتاب ملتقى الأبحر

L. 199; 20,5 × 15. *Nasḫ*, pisan u razmaknutim redovima, uvježbanom rukom, ali — čini se — od različitih prepisivača. Po rubovima listova, naročito s početka, ima komentara. Uvod i početak ponovljeni su. Papir bijel, glat; povez kožni, oštećen.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku je sadržaj. Na kraju je kratka dova.

Iz Karađoz-begove biblioteke.

1373. ISTO **2103.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الأبحر

L. 135; 19,5 × 17. *Ta'līq*. sa nešto *nasḫa*, složen, pisan vještom rukom. Po rubovima samo nekih listova, naročito s početka, ima komentara. Papir tamnobijel, čvrst; neki listovi, po rubu, dohvaćeni su crvotočinom. Povez kožni, popravljen.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku su bilješke s područja fikha i sadržaj. Na naslovnoj stranici su poučne izreke i stihovi, jedna fetva na turskom jeziku, jedan hadis, te ime i lični pečat ranijeg vlasnika i zavještača (Salih Izzet Hromić). Na kraju su magične riječi za pamćenje Kur'ana napamet, prema jednom hadisu slabe vjerodostojnosti, te bilješke na arapskom i turskom jeziku o prednosti učenja Kur'ana po pravilima *tedžvida*.

Uvakufio Salih Izzet-efendija Hromo-zade.

1374. ISTO **2025.**

U rukopisu je zabilježen naslov: ملتقى الأبحر . Primjerak je nepotpun s početka (izgubljeno je 46 lista).

L. 124; 21 × 15,5. *Nasḫ*, sa nešto *ta'līqa*, pisan vještom rukom, u razmaknutim redovima. Listovi 48—60 dopisani su kasnije drugim, slabijim rukopisom. Naslovi u drugom, većem dijelu, pisani su plavim mastilom. Po rubovima malog broja listova ima komentara. Papir bijel, deblji, čvrst; povez polukožni, oštećen, prva korica izgubljena.

Rukopis je, vjerovatno, iz XVIII stoljeća.

1375. ISTO **1636.**

U rukopisu je naslov: كتاب ملتقى الابحر

L. 162; 20 × 12. *Ta'līq*, složen, pisan uvježbanom rukom. Listovi 21—29 i 33—42 dopisani su kasnije drugim rukopisom, *nashom*. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima nekih listova ima komentara. Papir žućkast, deblji, čvrst, izuzev dopisanih listova koji su bijeli. Povez polukožni, oštećen.

Prepisao Yaḥyā b. 'Abdullāh b. Maḥmūd el-Visoki (iz Visokog), u Gazi Husrev-begovoj medresi u Sarajevu, 14. rebiul-ahira, — bez oznake godine, ali u prvoj polovini XVIII stoljeća, kako se to može razumjeti iz jedne bilješke na početku. U toj bilješci, koja se teško čita, kaže se da je postao vlasnikom rukopisa Yahya b. ..., 1162/1748. Vjerovatno je to sam prepisivač koji je oko te godine, ili nešto ranije, dovršio prepis.

(صاحب ومالك يحيى بن .. فدخل فى يدى من تمام السنة اثنى وستون ! ومائة والف ..)

Na prvom zaštitnom listu su poučni stihovi, ime ranijeg vlasnika (Husejn b. Fulan —?—!—, iz Visokog), neke hamajlije, nečitak recept na turskom jeziku za neki lijek, bilješke s područja fikha i gornja bilješka o vlasniku sa navedenim datumom. Po tom, na nekoliko lista, slijedi sadržaj koji je kasnije napisan. Na kraju je bilješka s područja fikha.

1376. ISTO **1539.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا الكتاب ملتقى الابحر

L. 154; 20 × 14,5. *Ta'līq*, pisan vještom rukom. Mnogi listovi, među kojima i posljednji, dopisani su kasnije drugim, ali također lijepim rukopisom. Po marginama listova, izuzev pri kraju, ima komentara. Papir tamnobijel i bijel; povez kožni, oštećen.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku je dio sadržaja i nečitke bilješke s područja fikha. Na naslovnoj strani je bilješka koja je izblijedjela, a u kojoj se kaže da je rukopis uvakufio neki Husejn-efendija. Ispod toga je opet bilješka i lični pečat drugog vlasnika (Salih, upravni službenik — *muteferrika* — u srezu Duvno —

من لطفه تعالى شأنه دخل فى يد الفقير صالح المتفرقة بقضاء دوغنه – بلدة فى بوسنه

Uvakufio Salih Izzet-efendija Hromo-zade (v. pečat u rukopisu).

1377. ISTO **889.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى

L. 190; 20 × 13. *Nasḫ*, u prvoj polovini, a u drugoj ta'līq, od različitih prepisivača. Po rubovima nekih listova, uglavnom s početka, ima komentara. Papir bijel, deblji; neki listovi dohvaćeni su vlagom. Povez kožni, oštećen.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku su dva stiha na turskom jeziku o arapskoj gramatici i sintaksi zatim zapis za pronalazak pokradenih stvari, te sadržaj. Na naslovnoj stranici je ime i lični pečat ranijeg vlasnika (es-Sejjid Ibrahim Hilmi). Tu je i jedna bilješka namjerno pobrisana. Na kraju je bilješka prepisivača koji kaže da je ovaj rukopis djelomično njegov rad, a djelomično od drugog prepisivača. Međutim, njegovo ime i datum prepisa namjerno su pobrisani. Po tom se, na slijedećim neispisanim listovima nalaze bilješke sa područja fikha i hadisa, te poučne izreke. U jednoj krupnije napisanoj bilješci kaže se, da je vlasnik knjige Jusuf el-Fočevi (iz Foče) .

1378. ISTO **4557**

Primjerak je nepotpun s početka za jedan list.

L. 163; 17 × 10,5. *Ta'līq* sitniji, složen, pisan veoma vještom rukom. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Listovi s početka (41) izgubljeni su i dopisani kasnije drugim, nešto slabijim rukopisom. Papir tamnobijel, glat, listovi rastavljeni od poveza i prosuti. Po rubovima mnogih listova ima komentara pisanih kasnije, od kojih neki olovkom. Povez kožni, oštećen.

Prepis vjerovatno potječe iz XVIII stoljeća.

Poklon nasljednika Velagića — Riđanovića iz Mostara.

1379. ISTO **4212.**

U rukopisu je zabilježen naslov: ملتقى الابحر

L. 185; 21,5 × 16. *Nasḫ* i *ta'līq* pomiješani, pisani jednostavno. Stranice samo prvih deset lista obrubljene su crvenom linijom. Po marginama listova, naročito s početka, ima komentara. Papir bijel i žućkast, neki listovi su prosuti; povez polukožni, oštećen.

Prepisao 'Abdullāh b. Munla Ṣaliḥ Hromić, Stočanin, u Roznamedžijinoj medresi u Mostaru, 20. džumadel-ahira 1256/1840.

(كتبه العبد الذليل .. عبد الله بن منلا صالح حروميك تمت فى اليوم العشرين من شهر جمادى الآخر سنة ستة وخمسين ومائتين والف)

Na naslovnoj stranici su bilješke s područja fikha i hadisa, te poučne izreke. Na posljednjoj stranici su poučni stihovi na arapskom, turskom i perzijskom jeziku, zatim bilješka prepisivača o mjestu i vremenu prepisa, te kratka biografija autora.

1380. ISTO **649.**

U rukopisu je naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 102; 24 × 16. *Nasḫ*, sa nešto *ta'līqa*, sitan, složen. U vrhu prve stranice je jednostavan unvan, u kome je, zlatnom bojom, na crnoj podlozi, upisan gornji naslov. Prvih 18 lista obrubljeno je sa dvije tanke crne i širokom zlatnom linijom. Na rubu samo prve stranice ima komentara. Papir bijel, deblji; povez polukožni, oštećen.

Prepisao Aḥmed b. 'Abdul-Mu'min Šejh-zade, iz krajine (serhata) Džisri Kebir — Ostrovica (Kulen Vakuf — Bihać), 1262/1845.

(قد وقع الفراغ من تحرير هذه النسخة الشريفة .. من يد العبد الضعيف .. احمد بن عبد المؤمن شيخ زاده عن سرحد جسر كبير اوستروبچه – احدى القرى التابعة لبلدة بهكه فى بوسنه – سنة ١٢٦٢)

Na nutarnjoj strani prve korice je dio sadržaja. Na naslovnoj stranici jedna bilješka potpuno izbrisana, a ispod toga je napisano ime, vjerovatno ranijeg vlasnika (Hāfiz-zāde Muhammed Behauddin, u Sarajevu, 11. redžepa 1316/1898).

1381. ISTO **4518.**

U rukopisu je naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 138; 24,5 × 17,5. *Ta'līq*, specifičan, sa nešto *nasḫa*, pisan u proredu. Naslovi su pisani crveno, a istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Papir bijel, deblji; povez otkinut i izgubljen.

Prepisao Muḥammad Kāmil, sin hafiz Muṣṭafe, muftije u Rogatici, učenik Simzade medrese u Sarajevu (nastanjen kod Hadži Tahir-efendije), u srijedu, krajem mjeseca šabana 1278/1861.

(قد وقع الفراغ تتمة النسخة .. كنت ساكنا لطلب العلم بمدينة سراى بوسنه فى مدرسة سيم زاده .. زمانا عند الحاج طاهر افندى وانا الفقير .. محمد كامل بن حافظ مصطفى المفتى بچلى بازار .. فى يوم الاربعاء فى اواخر شهر شعبان فى تاريخ السنة ثمان وسبعين ومائتين بعد الالف ..)

Iz biblioteke Tajjib-efendije Saračevića (poklon nasljednika).

1382. ISTO **4123.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى الابحر

L. 200; 19 × 14,5. *Nasḫ*, pisan u razmaknutim redovima. Stranice su obrubljene crvenom linijom. Po rubovima listova i između redova ima komentara. Papir bijel; mnogi listovi su prosuti; povez kožni, oštećen, prva korica izgubljena.

Rukopis, vjerovatno, potječe iz XIX stoljeća.

Na početku je sadržaj. Na kraju je poučna izreka i bilješka s područja arapskog jezika.

1383. ISTO **3951.**

U rukopisu je zabilježen naslov: هذا كتاب ملتقى

L. 184; 21,5 × 15,5. *Nasḫ* i *ta'līq*, od različitih prepisivača. Po rubovima samo prva dva lista ima komentara. Papir bijel, listovi prosuti; povez kožni, oštećen, rastavljen od listova.

Rukopis potječe iz XIX stoljeća.

Na početku je mistično značenje slova arapske abecede, bilješke s područja fikha, o značenju i važnosti dana u sedmici i o značajnim časovima u tim danima, dova za kišu, te sadržaj. Na kraju je zabilježeno, da je vlasnik rukopisa neki Sulejman, bilješke s područja fikha, poučni stihovi na turskom jeziku, zapis za pronalaženje ukradenih stvari i savjeti imama Šafi'ije. Nekoliko lista su neispisani.

Iz Karađoz-begove biblioteke.

1384. كتاب الفرائد ili فرائد ملتقى الابحر **140.**
شرح ملتقى الابحر للسيواسى

Komentar prethodnom djelu *Multaqa'l-abḥur*. Napisao Ismā'īl b. Sinan as-Siwāsī, umro 1048/1638.

Ahlwardt IV, 149; ḪḪ II, 1815.

Djelo je raspoređeno na četiri sveska. Ovo je prva polovina djela i jedina od ovog primjerka koja se nalazi u ovoj biblioteci.

Svezak prvi, — المجلد الاول , sadrži tumačenje od početka *Multeke* do konca poglavlja كتاب الوقف .

Početak:

الحمد لمن منح لنا كنز درر الهداية وغرر الوقاية مقدار الكفاية وعصمنا من جمان الجهل والغواية .. وبعد فيقول الفقير الى رحمة ربه الاكرم اسماعيل بن سنان السيواسى

L. 413; 31 × 20. *Ta'līq*, krupniji. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Rečenice u uvodu rastavljene su krupnim zlatnim tačkama. U vrhu prve stranice je lijep unvan u bojama. Stranice su obrubljene sa tri tanke crne i širokom zlatnom linijom. Po rubovima malog broja listova ima nešto glosa. U pisanju ima grešaka. Završetak je ukrašen jednostavno izrađenim cvijećem u zlatnoj boji. Papir bijel, glat, čvrst; povez kožni, oštećen, sa ornamentima u sredini korica, omotan u papir.

Prepis je dovršen u noći Mevluda (12), u mjesecu rebiul-evelu 1122/1710, kako se to vidi u bilješci na kraju, u kojoj je ime prepisivača namjerno izbrisano.

(.. تم المجلد الاول فى كتاب الوقف وبعده ان شاء الله كتاب البيوع .. تم الكتاب الحمد لله على يد اضعف العباد .. فى الشهر الشريف ربيع الاول ليلة المولد الشريف سنة الف ومائة واثنين وعشرين)

Na početku je sadržaj, pisan rukom prepisivača. Na naslovnoj stranici je naslov djela, napisan kasnije rukom H. Mehmeda Handžića.

1385. ISTO **572.**

U rukopisu je zabilježen naslov kasnije: كتاب الفرائد شرح ملتقى للشيخ اسماعيل السيواسى . Primjerak je nepotpun na kraju.

Svezak prvi, — المجلد الاول , sadrži tumačenje od početka Multeke do poglavlja: باب العتق المبهم .

L. 383; 28 × 17,5. *Ta'līq*, sa nešto *nasḫa*, složen. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Prve dvije stranice obrubljene su sa tri tanke crne i širokom zlatnom linijom. Po rubovima malog broja listova ima nešto glosa. Papir žućkast; mnogi su listovi prosuti, a neki dohvaćeni vlagom. Povez kožni, oštećen, sa utisnutim ornamentima na sredini korica.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku je sadržaj.

1386. مجمع الانهر فى شرح ملتقى الابحر **458.**

Komentar djelu *Multaqa'l-abḥur*. Napisao Maula 'Abdurraḥmān b. aš-Šayḫ Muḥammad b. Sulaymān Šayḫīzāde Dāmād-efendi, umro 1078/1667. Djelo je dovršeno 1077; bilo je popularno i mnogo se upotrebljavalo kao priručnik po medresama.

GAL II, 432.

Raspoređeno je na dva dijela. Ovdje su oba dijela u jednom svesku.

Početak: الحمد لله الذى هدانا الى الايمان بهدايته الازلية

L. 691; 24,5 × 18. *Nasḫ*, sitan, složen, pisan vještom rukom. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Papir bijel, čvrst; povez kožni, popravljen, sa pozlaćenim ornamentima na koricama.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku je sadržaj.

1387. ISTO **691.**

U rukopisu je zabilježeno: داماد جلد اول هذا كتاب شيخى زاده شرح على ملتقى الابحر

Svezak prvi, — المجلد الاول , i jedini koji se ovdje nalazi od ovog primjerka. Sadrži tumačenje od početka djela do poglavlja كتاب البيوع .

L. 552; 22 × 17. *Nasḫ*, starinski, pisan širokim perom, uvježbanom rukom. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Papir tamnobijel i bijel; povez kožni, oštećen.

Prepis je dovršen 1156/1743, što se može razumjeti iz kratke bilješke na naslovnoj stranici (تاريخ سنة ١١٥٦ فى ١٥ شوال), koju je, čini se, napisao prepisivač.

Na početku je sadržaj pisan kasnije drugim, krupnim rukopisom. Na naslovnoj stranici je, pored zabilježenog naslova, gornji datum i jedna kratka dova od Šejh Šazilije. Tu su i dva pečata (stariji i noviji) Gazi Husrev-begove biblioteke.

1388. ISTO **1628.**

U rukopisu je zabilježen naslov:

الجلد الاول من كتاب داماد مجمع الانهر

Svezak prvi, — الجلد الاول , sadrži tumačenje od početka djela do konca poglavlja فصل فى بيان احكام الاستحقاق . Od ovog primjerka nema drugog sveska.

L. 332; 21,5 × 16. *Ta'līq*, specifičan, složen, pisan širokim perom. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Po rubovima malog broja listova u drugoj polovini ima nešto glosa. Papir bijel, tanak; povez kožni, sa jednostavnim ornamentima.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku je sadržaj i nekoliko neispisanih lista. Na naslovnoj stranici je ime i lični pečat ranijeg vlasnika (Muhamed Rešid Hafiz-zade, — Hafizović, — iz Rogatice, — u vrijeme njegove kadijske službe u Prozoru, 15 rebiul-evela 1253/1837).

1389. ISTO **1458.**

U rukopisu je zabilježen naslov: مجمع الانهر من شرح ملتقى . Primjerak je nešto skraćena verzija navedenog komentara, što je vjerovatno, čin prepisivača.

Svezak drugi, — الجلد الثانى , sadrži tumačenje od poglavlja خيار الرؤية do konca djela.

L. 190; 20,5 × 14,5. *Ta'līq*, složen, pisan širokim perom, vještom rukom. Osnovni tekst podvučen crvenom linijom. Po rubovima nekih listova nalaze se kraće glose. Papir bijel, čvrst; povez kožni, oštećen.

Prepisao Muṣṭafa Ṭālib el-Muglevī (iz Mugle, — ajdinski vilajet, Turska) b. el-Ḥāǧǧ Sulaymān-efendī, svrgnuti kadija Prijepolja, u subotu mjeseca muharrema 1219/1804.

(وقد تم تبيضه بعون الله العليم فى وقت الضحى من يوم السبت من ايام شهر محرم الحرام
لسنة تسع عشر ومائتين والف .. عن يد مصطفى طالب المغلوى ابن الحاج سليمان افندى حال
كونه منفصلا عن قضاء پره پول)

Na početku je sadržaj.

1390. قلائد الانهر لملتقى الابحر **409.**

لعلى الحموى

Komentar djelu *Multeqa'l-abḥur*. Napisao 'Alī aḍ-Ḍarīr b. 'Oṯmān al-Ḥamawī, muftija u sirijskom Tripolisu, umro 1090/1679. Naslov djela i ime autora je prema rukopisu. U izvorima, koje mi imamo, nadimak pisca (*aḍ-Ḍarīr*), naveden je sasvim suprotno: *al-Baṣīr!* Mnogi pak izvori (GAL i drugi), ne navode uopće ovaj komentar.

Ismā'īl-paša, Ḏail II, 237; Ahlwardt IV, 150.

U uvodu pisac kaže da nije našao komentara osnovnom djelu, koje je tako vrijedno, pa je zaželio da mu on sačini komentar. Zatim navodi brojna djela kojima se služio u svom radu, a naročito ističe da je mnogo prenosio iz djela *al-Baḥr ar-rā'iq*, te da je djelo počeo pisati polovinom šabana 1076/1665. Komentar, kaže on, može zamijeniti mnoga druga djela ove struke.

Svezak prvi, — المجلد الاول , i jedini koji se ovdje nalazi od ovog primjerka. Sadrži tumačenje od početka *Multeke* do poglavlja: باب الخلع

Početak:

يا من افاض ابحر العلوم على اهل الفهوم فظهر الهدى واختفى الإلباس .. اما بعد فيقول
الحقير على الضرير-كذا فى الخط وفى بعض النسخ : البصير – بن عثمان الحموى لما كان علم
الفقه والفتوى من اشرف العلوم واعلاها وكان كتاب ملتقى الابحر .. من احسن متن صنف فى
فقه الائمة الحنفية .. احببت مستعينا بالله ان اصنع عليه شرحا .. ولما كانت مسائله كنفائس
الجواهر ناسب ان اسميه بقلائد الانهر لملتقى الابحر

L. 330; 29 × 18. *Nasḫ*, sa nešto *ta'līqa*, čitak, pisan uvježbanom rukom, ali mjestimice ima grešaka u pisanju. Osnovni tekst pisan je crvenim mastilom. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Sve stranice su obrubljene sa dvije crvene linije. Po rubovima samo nekih listova ima nešto glosa. Papir bijel, glat, čvrst; povez kožni, popravljen, sa utisnutim ornamentima na koricama.

Prepisao Muḥammad b. 'Abdulqādir b. Maḥmūd, 10. zul-hidže 1091/1680.

(تم الجزء الاول من كتاب قلائد الانهر فى شرح ملتقى الابحر .. وذلك على يد اضعف

العباد .. محمد بن عبد القادر بن محمود .. وكان فراغه فى عشر ذى الحجة الشريفة لسنة احدى وتسعين والف)

Na početku se nalaze bilješke sa područja fikha i akaida. Tu je i kratka biografija Zamahšerije, te bilješke sa imenom i ličnim pečatom ranijeg vlasnika (el-Hadž Ibrahim Hadžidurakzade, 1164/1750). Po tom slijedi sadržaj koji je napisan rukom prepisivača. Na naslovnoj stranici je bilješka sa imenom i pečatima drugog, kasnijeg vlasnika i zavještača. Na kraju su dvije bilješke sa područja fikha. Među ovima, na jednom neispisanom listu, nalazi se nejasna bilješka iz koje se može razumjeti da je neko uzeo ovaj rukopis kao nasljedstvo, iz ostavine vlasnika Ubejdullaha kadije koji je bio učenik nekog Hadži Muhameda.

Uvakufo Ahmed Asim Mutevelić, za Gazi Husrev-begovu medresu, 1269/1852 (v. bilješku i pečat na naslovnoj stranici).

1391. جامع النقول ولامع العقول في شرح ملتقى الابحر **463.**

Komentar djelu *Multaqa'l-abḥur*. Napisao Muṣṭafa b. Muḥammad al-'Ušāqī ar-Rūmī, umro 1101/1689. Djelo je napisano za jednu godinu, u Istanbulu, 1068/1657.

Kairo I, 414; GAL II, 432; Ismā'īl-paša, Dail II, 551.

Komentator u početku navodi brojna fikhska djela koja je on imao i kojima se služio pri svom radu, zapravo iz kojih je doslovno prenosio. Komentar je raspoređen na dva dijela, od kojih se ovdje nalazi samo ovaj prvi i jedini dio od ovog primjerka.

Svezak prvi, — المجلد الاول , sadrži tumačenje od početka djela do poglavlja كتاب الهبة , od koga je također prepisan jedan dio.

Početak:

الحمد لله الذى جعل التفقه فى الدين لمن اراد الله به خيرا من أهل الدين .. وبعد يقول الفقير الى الله الغنى القدير الحافظ مصطفى بن محمد .. لما كان علم الفقه ثمرة القرآن والحديث وكان كتاب الملتقى للامام الجلى ابراهيم الحلبى من احسن ما صنف فيه واجمع ما ألف فيه اقبل واشتغل به الانام من الخواص والعوام فى هذه الاعوام .. شرعت مع العجز والتقصير .. ان

اجمع فى هذا المجموع ما يكشف معانيه ويوضح مسائله ناقلا مما عندى من الكتب المعتبرة من المتون والشروح .. وسميته جامع النقول ولامع العقول وجمعته بعون الله تعالى فى سنة واحدة

L. 225; 26,5 × 18. *Ta'līq*, sitan, složen, pisan uvježbanom rukom. Osnovni tekst i komentar označeni su s početka (do lista 5) kraticama (م) i (ش) , pisanim crvenim mastilom. Po tom je (od lista 5) osnovni tekst pisan crvenim mastilom, a navedene kratice su izostavljene. Istaknute riječi podvučene su crnom, a mjestimice crvenom crticom. Po rubovima malog broja listova ima malo glosa. Listovi 59, 77—79 su neispisani. Papir žućkast i na kraju bijel; neki listovi, naročito na kraju, obuhvaćeni su vlagom, tako da je i pismo oštećeno. Povez polukožni.

Rukopis, vjerovatno, potječe iz XVIII stoljeća.

Na naslovnoj stranici su fetve na turskom jeziku, sa potpisom sarajevskog muftije Hadži Muṣṭafe; zatim dio sadržaja, pisan kasnije, te stih na turskom jeziku od našeg pjesnika Muhlisije u kome on opjeva svoju hudu sreću.

جامع العقول ايسه توله عقل مخلصى
بخت سياه ايله اولمش دنيا مفلسى

Hadži Mustafa Muhlisi umro je oko 1161/1748.

Na kraju je nekoliko neispisanih lista.

1392—1393. ISTO **520, 549.**

U rukopisu je zabilježen naslov: جامع النقول

Dva sveska jednog kompleta koji nije dovršen.

Svezak prvi, — المجلد الاول , sadrži tumačenje od početka djela do poglavlja كتاب البيوع

L. 388; 24,5 × 16. *Nasḫ-ta'līq*, sitniji, složen, pisan vještom rukom. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. S početka su rečenice rastavljene krupnim zlatnim tačkama. U vrhu prve stranice je jednostavan mali unvan. Prve dvije stranice obrubljene su sa pet tankih crnih i dvije šire zlatne linije. Papir bijel, glat, čvrst; povez kožni, originalni, sa ornamentima na koricama.

Svezak drugi, — المجلد الثانى , nastavak prethodnog sveska. Sadrži tumačenje od početka poglavlja كتاب البيوع do konca poglavlja كتاب الوصايا . Posljednje poglavlje, كتاب الفرائض , je izostavljeno.

L. 449; 22 × 16. Pismo i cjelokupna obrada kao kod prethodnog, prvog sveska, od ruke istog prepisivača. Papir i povez također kao kod prvog sveska.

Prepisao oba sveska 'Abdullāh-efendija Kantamirija, početkom rebiul-evvela 1181/1767, kako se to vidi u oduljoj bilješci na kraju drugog sveska. U toj bilješci, prepisivač se tuži na svoju samoću u dubokoj starosti, čiju je tegobu ublažavao mnogim prepisivanjem knjiga.

(ختم الله لنا بالحسنى .. ومن جملة نعمه وآلائه تحرير هذا الكتاب المسمى بجامع النقول
.. وقد حررته بالقلم الكسير والتعب الكثير مع كبر سنى وغلبة همى وحزنى بفقد العيال والاولاد
وافناء ثمرة الفؤاد فكنت غريبا فى وطنى وفريدا فى منزلى ومسكنى .. وانا الفقير عبد الله بن
احمد الشهير بقند ميرى زاده .. وقد وقع الفراغ من تحريره وتنميقه .. فى اوائل ربيع الاول من
شهور سنة احدى وثمانين ومائة والف)

Na početku svakog sveska nalazi se sadržaj, pisan rukom prepisivača.

Iz Kantamirine biblioteke.

1394. ISTO **640.**

U rukopisu je naslov: الجلد الاول من كتاب جامع النقول شرح ملتقى الابحر

Svezak prvi, i jedini koji se ovdje nalazi od ovog primjerka. Sadrži tumačenje od početka djela do konca poglavlja كتاب الوقف.

L. 442; 22 × 16. *Nasḫ* čitak, mjestimice vokalizovan, pisan uvježbanom rukom, u razmaknutim redovima. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. U vrhu prve stranice nalazi se mali unvan. Prve dvije stranice obrubljene su sa pet tankih crnih i dvije šire zlatne linije, a ostale jednom crvenom linijom. Po rubovima nekih listova ima nešto glosa. Papir bijel, glat, čvrst; povez polukožni.

Prepisao 'Omar b. Muṣṭafa Katīzāde (Čatić) iz Ljubinja, u medresi Atmejdan u Sarajevu, 20. zul-kade 1184/1770.

(قد تم الجلد الاول من كتاب جامع النقول فى شرح ملتقى الابحر من يد العبد الفقير ..
عمر بن مصطفى عن قصبة لوبين – فى بوسنه هرسك – المدعو بكاتى زاده درشهر سراى آت
ميدان مدرسه سنده فى اليوم عشرون من شهر ذى القعدة سنة اربع وثمانين ومائة والف ١١٨٤)

Na početku je sadržaj, napisan rukom prepisivača.

1395. ISTO **2190.**

U rukopisu je naslov: كتاب جامع النقول

Svezak drugi, — الجلد الثانى , nepotpun s početka, pripada kompletu, čiji je prvi dio izgubljen. Sadrži tumačenje od jednog dijela poglavlja كتاب البيوع do konca djela.

L. 419; 20 × 14. *Ta'līq*, složen, pisan širokim perom, vještom rukom. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Listovi 389—410 dopisani su kasnije drugim rukopisom, *nasḫom*. Po marginama samo nekih listova ima nešto glosa. Papir bijel, glat, čvrst; povez kožni, sa ornamentima na koricama.

Rukopis potječe iz XVIII stoljeća.

Na početku se nalaze bilješke s područja fikha i fetve na arapskom i turskom jeziku, te sadržaj. Na kraju ima nekoliko neispisanih lista, a po tom, na posljednjem zaštitnom listu, jedna bilješka s područja fikha.

Uvakufio Mustafa-beg Dženetić, 1289/1872 (v. bilješku na početku).

1396. Zbirka (مجموع), 3 **2393.**

L. 302; 20 × 13. *Ta'līq* i *nasḫ-ta'līq*, pisani vještom rukom. Papir tamnobijel, glat, čvrst; povez kožni, popravljen.

1. L. 1—288. شرح ملتقى الابحر للسيد الحلبى

Komentar djelu *Multaqa'l-abḥur*. Napisao as-Sayyid Muḥammad b. Muḥammad al-Halabī, istaknuti kadija Istanbula, umro 1104/1692. To je dosta kratak i sažet komentar koji je autor napisao u svojoj mladosti, 1062/1651. Naslov djela, ime autora i datum njegove smrti navedeni su prema bilješkama u rukopisu i prema Hadži Halifi.

ḤḤ II, 1615.

Navedeni datum pisanja ovog komentara može se razumjeti iz bilješke na kraju rukopisa koja glasi:

وقد يسّر عالم حقيقة الامر اتمام الشرح قبيل فجر يوم الجمعة جعلنا ممن قبل منه سعيه
لسبع خلون من ذى القعدة لسنة اثنين وستين والف وقد تم تحريره فى يد احوج العباد الى الله
اللطيف تلميذ الشارح الفاضل السيد الشريف اطال الله عمره وزاده واناله فى الدارين مراده
آمين

Iz ove bilješke se još razumije, da je autor bio živ u drugoj polovini XVII stoljeća, pa je datum njegove smrti, koji navodi Ahlwardt (IV, 150: 1014/1605), pogrešan.

Početak:

حمدا لك اولا يا صاحب منة الحمد على كل شانى وصلاة على من هو افقهنا بك بلا حد ولا عد توالى بلا توانى وآله الاطهار وصحبه المهاجرين والانصار

Ta'līq, sitan, složen, lijep. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Po rubovima malog broja listova ima nešto glosa, pisanih kasnije, drugim rukopisom.

2. L. 289—297.

رسالة متعلقة بنقض القسمة مع التسوية بين عبارتى السبكى والخصاف والرد على صاحب الاشباه

للعلامة ابى الحسن على ابن غانم المقدسى – (والرسالة تسمى البديعة المهمة)

Rasprava o nekım pitanjima *evladijjet-vakufa,* s osvrtom na tumačenje i riječi es-Subkije i el-Ḫaṣṣāfa o tom pitanju. Napisao Abu'l-Ḥasan 'Alī b. Muḥammad b. 'Alī b. Ganim al-Maqdisī al-Ḥanafī, umro 1004/1596.

GAL II, 312; S. II, 395; AM I, 750.

Gornji prvi naslov prema rukopisu.

Početak:

الحمد لله الموفق للسداد الهادى الى سبيل الرشاد المنزه عن الصاحبة والاولاد المنعم على العباد .. وبعد فقد تكرر السؤال فى جمع كلام فى مسئلة الوقف على الاولاد صورة السؤال .. صورة الجواب

Završetak:

..نعم اذا انقرضت الطبقة استحق ولد الولد المذكور مع من فى طبقته فالخلاف المذكور خطأ والله اعلم قال مؤلفه قدس الله تعالى روحه ونور ضريحه هذا ما تيسر من الكلام ونسأل الله حسن الختام وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم

Nasḫ-ta'līq, veoma lijep. Istaknute riječi podvučene su crvenom crticom. Rečenice su često rastavljene crvenom tačkom.

3. L. 297—302.

(رسالة فى انتقاض الوضوء بمص الجرح او عصره)

Rasprava o pitanju, da li kvari abdest ısisavanje i cijeđenje krvi iz rane, — od nepoznatog autora. U raspravi se navodi neki

es-Seyyid 'Isā-efendī kao »učitelj učitelja« koji je pisao o tom pitanju.

Početak:

الحمد لله رب العالمين والصلاة والتسليم على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه اجمعين وبعد فى بعض مؤلفات شيخ مشايخنا السيد السند عيسى تغمده الله برحمته ... قال فى شرح الوقاية وغيرها من كتب فقه الامام ابى حنيفة ان الانسان اذا عصر قرحة فتجاوز الدم المخرج

Pismo kao prethodno, od istog prepisivača.

Prepisao cijelu zbirku neki učenik navedenog komentatora *Multeke*, u drugoj polovini XI/XVII stoljeća, što se razumije iz gore navedene bilješke o datumu pisanja komentara. Prepisivač ovdje nije zabilježio svoje ime ni datum prepisa.

Iz Šehdi-efendine biblioteke.

1397. المعادل فى شرح ملتقى الابحر 959.

للمرعشى

Komentar djelu *Multaqa'l-abḥur*. Napisao 'Abdurraḥīm-paša b. Abū Bakr Aḥmad b. Sulaymān al-Mar'ašī al-Ḥanafī, umro 1149/1736. Djelo je prikazao sultanu Ahmedu III (1115—1143/1703—1730), kako to sam autor kaže u uvodu.

OM III, 285—6; GAL, S. II, 643.

Početak:

الحمد لله الذى منّ علينا باحياء طهارة القلوب .. اما بعد فان الراجى عفو ربه الكريم بالغدوّ والعشى عبد الرحيم بن ابى بكر بن سليمان المسلوّ المرعشى يقول

L. 332; 21 × 16. *Nasḫ*, lijep, sitniji, složen, pisan vještom rukom. Osnovni tekst podvučen je crvenom linijom. Po rubovima samo nekih listova ima malo glosa. Papir tamnobıjel, čvrst; povez kožni, sa ornamentima na koricama.

Prepisao Muḥammad b. aš-Sayḫ 'Abdullāh al-Qudsī, u gradu Reha (Sirija), krajem zul-kade 1159/1746.

(وقع الفراغ على يد العبد الضعيف .. محمد بن الشيخ عبد الله القدسى فى بلدة رها فى سنة تسع وخمسين ومائة والف فى اواخر شهر ذى القعدة)

Na početku se nalazi pečat, u kome se može pročitati ime, vjerovatno nekog ranijeg vlasnika (es-Sejjid Muhamed Nijazi), zatim